GEBRUIK VAN EEN CAPO

P 3 L 6

In deze les gaan we kijken naar een klein maar ontzettend handig hulpmiddel voor gitaristen: de **capo**.

Je zult een capo regelmatig tegenkomen bij liedjes en akkoordenschema's. Met een capo kun je eenvoudig de toonhoogte van een nummer veranderen, terwijl je dezelfde akkoordgrepen blijft gebruiken.

Maar hoe werkt dat precies?

Wat is een capo?

Een capo is een klem die je over alle snaren van de gitaar plaatst.
Je kunt een capo eigenlijk vergelijken met een **verplaatsbare topkam**.

Wanneer je de capo bijvoorbeeld op de **2e fret** plaatst, worden alle snaren twee halve tonen hoger.
Je gitaar klinkt daardoor hoger, terwijl jij gewoon dezelfde akkoordvormen kunt blijven spelen.
Dat maakt een capo ontzettend handig.

Waarom gebruik je een capo?

Er zijn verschillende redenen om een capo te gebruiken.

1. Een nummer aanpassen aan je stem

Niet iedere zanger of zangeres heeft hetzelfde stembereik.
Misschien is een nummer voor jou net iets te laag.
Door een capo te gebruiken kun je het nummer hoger spelen zonder allemaal nieuwe akkoordgrepen te hoeven leren.

2. Moeilijke akkoorden eenvoudiger maken

Sommige nummers bevatten lastige akkoorden of veel barrégrepen.
Met een capo kun je soms dezelfde muziek spelen met veel eenvoudigere open akkoorden.
Dat is één van de redenen waarom singer-songwriters zo vaak een capo gebruiken.

3. Een andere klank krijgen

Een capo verandert niet alleen de toonhoogte, maar ook de klank van de gitaar.
Hoe hoger je de capo plaatst, hoe korter het klinkende gedeelte van de snaren wordt.
Daardoor krijgt de gitaar een wat **hogere en helderdere klank**.

Wat gebeurt er met je akkoorden?

Dit is belangrijk om te begrijpen.
Stel dat je een capo op de **2e fret** zet en vervolgens de vorm van een G-akkoord speelt.
Voor je vingers speel je nog steeds een **G-vorm**, maar het akkoord dat werkelijk klinkt is twee halve tonen hoger:
G → G# → A

Je hoort dus eigenlijk een **A-akkoord**.

Voor het spelen van liedjes hoef je dit in het begin nog niet iedere keer uit te rekenen. Wanneer boven de bladmuziek bijvoorbeeld staat:

Capo 2 =

Plaats je de capo op de tweede fret en speel je gewoon de akkoordvormen die bij het nummer staan aangegeven.

GEBRUIK VAN EEN CAPO

Verschillende soorten capo's

Er bestaan verschillende soorten capo's.

Capo met veer

Dit is waarschijnlijk het bekendste model.
Het grote voordeel is dat je hem heel snel kunt plaatsen en verwijderen.
Na veel gebruik kan bij sommige modellen de veer minder goed gaan werken. Wanneer de druk niet meer gelijkmatig over de snaren wordt verdeeld, kunnen er bijgeluiden ontstaan.

Verstelbare capo

Bij een verstelbare capo kun je zelf bepalen hoeveel druk er op de snaren wordt uitgeoefend.
Dit type is vaak iets duurder, maar kan erg lang meegaan. Dit is mijn favoriete type, vanwege de duurzaamheid.

Gebruik de juiste capo

Niet iedere gitaarhals heeft precies dezelfde vorm.

Er zijn daarom verschillende capo's voor bijvoorbeeld:

* western gitaar;
* klassieke/Spaanse gitaar;
* elektrische gitaar.
*

Let bij aanschaf dus goed op of de capo geschikt is voor jouw type gitaar.

Hoe plaats je een capo?

Plaats de capo **vlak achter de fret**, dus niet midden tussen twee frets.
Zet hem niet boven op het metalen fretstaafje, maar er vlak achter.

Controleer vervolgens of:

* alle snaren netjes op hun plaats liggen;
* geen snaar wordt weggedrukt;
* de capo recht staat;
* er voldoende druk op alle snaren staat.

Speel daarna **iedere snaar afzonderlijk**.
Alle zes de snaren moeten helder klinken.

Controleer daarna de stemming

Een capo kan de snaren tijdens het plaatsen een klein beetje uitrekken.
Daardoor kan je gitaar iets ontstemmen.
Controleer daarom na het plaatsen van de capo altijd even de stemming van je gitaar.

Moet je bijstemmen? **Doe dit dan terwijl de capo op de gitaar zit**.

GEBRUIK VAN EEN CAPO

P 3 L 6

Oefening 1 – Luister naar het verschil

Speel eerst zonder capo een **G-akkoord**.
Luister goed naar de klank.
Plaats vervolgens de capo op de **2e fret** en speel opnieuw dezelfde G-vorm.
Hoor je hoeveel hoger en helderder het akkoord klinkt?
Verplaats daarna de capo eens naar de 3e of 5e fret.
Zo hoor je heel duidelijk wat een capo doet.

Oefening 2 – Speel een akkoordenschema

Plaats de capo op de **2e fret**.
Speel vervolgens:
G – D – Em – C

Gebruik een slagritme dat je in de vorige lessen hebt geleerd.
Verwijder daarna de capo en speel exact hetzelfde akkoordenschema opnieuw.
Luister goed naar het verschil.
De vingerzettingen zijn hetzelfde gebleven, maar de muziek klinkt op een andere toonhoogte.

Veelgemaakte fouten

Let bij het gebruik van een capo op de volgende punten:

* Plaats de capo niet midden tussen twee frets.
* Zet hem niet onnodig strak.
* Controleer of alle snaren nog goed liggen.
* Controleer iedere snaar op bijgeluiden.
* Stem je gitaar eventueel opnieuw.
* Vergeet niet te kijken op welke fret de capo moet staan.

Een verkeerd geplaatste capo kan ervoor zorgen dat een goed gestemde gitaar toch vals klinkt.

Wat betekent 'Capo 3'?

Boven bladmuziek of een akkoordenschema staat regelmatig bijvoorbeeld:
Capo 3
Dit betekent simpelweg:
plaats de capo op de 3e fret.

Speel daarna de akkoordvormen zoals ze op het blad staan aangegeven. In je oorspronkelijke les wordt ook aangegeven dat de positie van de capo doorgaans bovenaan de bladmuziek staat vermeld.

Tip van Makesomemusic

Zie een capo niet alleen als een hulpmiddel om moeilijke akkoorden gemakkelijker te maken.
Het is vooral een **muzikaal gereedschap**.

Je kunt ermee:
* een nummer aanpassen aan je zangstem;
* dezelfde akkoordvormen in een andere toonsoort gebruiken;
* gemakkelijker open akkoorden spelen;
* de klankkleur van je gitaar veranderen.

Experimenteer er daarom mee.
Pak een akkoordenschema dat je goed kent en speel het zonder capo, daarna met de capo op de 2e fret en vervolgens op de 5e fret.

Je speelt steeds dezelfde vormen, maar je hoort drie verschillende versies. Zo ontdek je meteen waarom een capo voor gitaristen zo'n handig hulpmiddel is.